

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 22_22-1928)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Borgerforeninger

Jorder

Jorder/Salg og Afstaaelse af Grunde

Slagtehuset og Kvægtorvet

Slagtehuset og Kvægtorvet/Slagtehuset

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 20. december 1928](#)
- 2) [Byrådsmødet den 10. januar 1929](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 20. december 1928 - side 10

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 22_22-1928)

Købekontrakt med Borgerforeningen angaaende en Byggegrund ved Stadionallé.

Borgmesteren oplyste, at da det skal være en Legatbolig, havde man solgt Grunden lidt billigere end ellers, nemlig for 10 Kr. pr. m²; det var samme Pris som ved Filtenborgs Stiftelse.

Godkendtes.

13. J. Perregaard havde anmodet Borgmesteren om at faa Ordet udenlor Dagsordenen.

Der var i flere Blade bleven skrevet, at Socialdemokraterne havde fordyret Administrationen ved det offentlige Slagtehus ved den ny Ordning. Taleren havde hævdet, at der tværtimod var sket en Besparelse. Men i det sidste Indlæg i Stiftstidende var der kommen andre Tal frem, hvorefter Udgiften kunde sættes yderligere ned, og hvis det skulde fortsættes paa den Maade, var det maaske bedst at vente med en Diskussion herom, indtil man saa, hvor langt man fra den anden Side kunde komme i den Retning.

J. Chr. Møller forstod ikke rigtig Perregaards Standpunkt, for hvis han ikke ønskede at faa Sagen drøftet, saa det mærkeligt ud, at han bragte den frem. Det maatte jo være hans Mening, at Sagen skal drøftes for aabne Døre, og det kunde Taleren ikke have noget imod, skønt naar Embedet nu var besat, var en Drøftelse jo ikke til megen Nytte. Det Forslag, man fra Mindretallets Side havde tænkt sig, var billigere end det nuværende. Dyrnlæge Nielsen var ansat med en Begyndelsessløn af 6500 Kr.; hvis Bogholder Jørgensen var bleven Inspektør og ansat i 3. Lønklasse, var hans Løn bleven 5700 Kr., og han kunde nok have gjort Arbejdet med en Dame paa Kontoret den halve Dag for en Løn af 1200 Kr. Det blev ialt en Udgift paa 13400 Kr. Etter den nu vedtagne Ordning blev Lønnen den samme til Overdyrlægen, men desuden skulde Inspektøren have 5700 Kr. og Bogholderen 5200 Kr. eller ialt 17400 Kr.; der vilde altsaa blive en reel Besparelse paa 4000 Kr. ved at tiltræde Mindretallets Forslag. Naar man foreslog Bogholder Jørgensen ansat, kunde det ikke være af Partihensyn, idet det blev oplyst, at han er mangeaargig Socialdemokrat, men fordi han efter 25 Aars Tjeneste ved Slagtehuset havde gode Forudsætninger for at bestride Pladsen. Men det var ikke det eneste Moment i denne Sag. Det havde altid været Skik, at alle Kommunens Embeder blev opslaaet, men her undlod man at opslaa et Embede i 3. Lønklasse og ansatte en Mand, om hvis Kvalifikationer sikkert kun han selv var overbevist. Han var under en given Situation bleven Toppen i den socialdemokratiske Byraadsgruppe; derfor skulde han have en Anerkendelse, som Skatteyderne altsaa maa betale. Men man kunde naturligvis sige, at da Embedet er ganske overflødigt, behøves der ingen Kvalifikationer. En Arbejdsmand var lige saa nyttig for Kommunen som enhver anden Funktionær, men han havde sit eget Felt at arbejde paa; derfor var det, som her var sket, ganske uforsvarligt, og man kunde næppe i samtlige Købstadkommuner finde et Sidestykke dertil. Bernt Jensen arbejdede meget energisk paa at faa Embedet oprettet, og det var der naturligvis ikke noget at sige til, naar det var hans Overbevisning, at det var den bedste Ordning; men naar man saa bagefter saa, at han kun havde arbejdet for sig selv, fik man et lidt andet Syn derpaa. Han vilde tilmed have Stillingen i 2. Lønklasse, men det

modsatte Lønudvalget sig dog. Der var sagt, at de Konservative havde baaret sig ad paa samme Maade tidligere; Taleren havde undersøgt dette, men ikke fundet noget som helst, der kunde bekræfte en saadan Paastand.

J. Perregaard konstaterede, at Fabrikant Møller stadig gik udenom Sagen og i Stedet for talte om personlige Spørgsmaal, hvilket ikke hørte hjemme for aabne Døre. Kernepunktet var, om der er sket en Fordyrelse for Kommunen, og det vilde Taleren absolut benægte; det var tværtimod en Besparelse. Angaaende Fabrikant Møllers Tale om Uddannelse vilde Taleren blot spørge, paa hvilken højere Læreanstalt han og mange andre i Byraadet havde faaet deres Uddannelse. Taleren havde altid anset Fabrikant Møller for en dygtig Mand, saa Dygtighed og Uddannelse behøvede ikke at følges ad.

H. J. Baden havde ikke været Medlem af Slagtehusudvalget i saa mange Aar, men havde dog mere Kendskab til denne Gren af Administrationen end Fabrikant Møller, som aldrig havde været Medlem af dette Udvalg. Det forbavsede mest, at man fra konservativ Side stadig kørte frem med den Paastand, at Embedet er overflødigt; det burde man høre op med, om ikke for andet, saa af Hensyn til den tidligere Slagtehusinspektør. Der blev ganske vist i en Del af Pressen skrevet, at han tillige var kontrollerende Dyr læge. Men Sandheden var, at i de sidste Aar var Administrationen bleven saa stor, at han havde nok med at passe den, og Kødkontrollen var udelukkende besørget af Dyr lægeassistenten. Den ny Inspektør fik ikke saa lidt mere at bestille end den gamle, idet Pladsen som Kvartermester nedlagdes; derfor kunde man ikke staa her og sige, at det ny Embede er overflødigt, og Taleren vilde som Medlem af Slagtehusudvalget kraftigt protestere mod en saadan Paastand. Man kunde snakke sort, saa længe man vilde, men det kunde ikke forandre det faktiske Forhold, at Inspektør Knudsen i de sidste Aar ikke havde haft Tid til at beskæftige sig med Kødkontrollen, fordi Arbejdet som Inspektør fordrede hans fulde Arbejdskraft; det kom man til at lade staa. Tal kunde stilles op paa mange Maader, og for at vise, at den ny Ordning bliver dyrere, havde man fra konservativ Side endogsaa valgt det Interreguum, de der ingen Inspektør var dernede, hvilket jo var ganske ved Siden af. Den ny Ordning var billigere end den gamle; om der kunde have været lavet en 3. Ordning, der var endnu billigere, var noget andet, men det vilde vist være at drive Sparesystemet for vidt. Hvis Bogholder Jørgensen skulde være Inspektør og samtidig passe sit tidligere Arbejde blot ved Hjælp af en billig Kontordame, maatte han hidtil have været halvvejs overflødigt; men den Slags Insinuationer burde man vogte sig for at fremsætte.

J. Chr. Møller havde dokumenteret, at den ny Ordning var en Fordyrelse paa 4000 Kr., uanset hvorledes Perregaard vilde stille det op. Hvis nogen snakkede sort, var det Hr. Baden; han mente vist selv af have slugt Alverdens Visdom, men Taleren tvivlede om, at han havde mere Indsigt i Forholdene paa Slagtehuset end Ingeniør Knub og Læge Brammer, der havde været Medlemmer af Udvalget lige saa længe. Man kom ikke udenom, at her var lavet et Embede for at give en Mand en Løn paa Livstid, og det maatte jo kaldes en antagelig Stigning, naar hans Løn nu gik op fra ca. 3000 Kr. til 5700 Kr.

H. J. Baden manglede meget i at have slugt Alverdens Visdom, men ansaa sig alligevel for mere kompetent til at tale med om de Sager, der sorterede under det Udvalg, hvori Taleren har Sæde, end f. Eks. Fabrikant Møller, som aldrig har siddet i Udvalget. At de øvrige Byraadsmedlemmer var langt klogere paa de Ting, der angik deres egne Udvalg, var en Selvfølge.

Leonhard Hansen vilde blot sige, at hvis Fabrikant Møller brugte samme Regnemaade i sin Forretning, som han brugte her, vilde næppe nogen Revisor anerkende Regnskabet. Naar Fabrikant Møller nævnte et Forslag om at ansætte Bogholder Jørgensen som Inspektør og give ham en Dame til Medhjælp, saa havde Taleren aldrig hørt et sasdant Forslag fremsat i Byraadet, ja der var overhovedet ikke fremsat noget Forslag fra konservativ Side. Der blev paa et tidligere Møde stillet et Forslag af Dr. Brammer, men han skulde maaske ogsaa regnes med til den konservative Gruppe; han var i hvert Fald med til den latterlige Demonstration i sidste Møde. Fabrikant Møller talte om, at Pladsen skulde opslaaes ledig, men han glemte, at han og hele hans Gruppe tidligere havde stemt for Dr. Brammers Forslag om at besætte Pladsen uden Opslag, skønt dette Spørgsmaal ikke engang var paa Dagsordenen. De Konservative saa ved dette Møde en Mulighed for at blive Flertal ved Afstemningen, og det viste altsaa, hvorledes de vilde benytte Flertallet. Derfor var det hul og forløren Indignation, naar de nu skraalede op om, hvorledes Flertallet benytter sin Magt; det socialdemokratiske Flertal havde kun taget ved Lære, og at d. 'Hrr. derved satte sig selv udenfor Medbestemmelsesretten, var naturligvis kedeligt for dem og deres Vælgere, men det kunde de ikke med Rette bebrejde Flertallet.

J. Chr. Møller kunde trøste Leonhard Hansen med, at hidtil havde Revisionen ikke haft noget at bemærke til hans Forretningsførelse, og det skete sikkert heller ikke i Fremtiden. Angaaende Leonhard Hansens Udtalelse om det lukkede Møde, saa havde Mindretallet jo ikke Ansvar for, at et Forslag sættes under Afstemning, men naar det sker, havde man dog

Lov at stemme derfor, og det gjorde man selvfølgelig, fordi man ansaa Dr. Brammers Forslag for bedre end det andet. Flertallets Forslag var noget ganske usædvanligt, og Taleren tvivlede om, at f. Eks. Leonhard Hansen vilde have taget imod Stillingen under disse Forhold, men Bernt Jensen maatte vel mene, at det gælder om at tage, naar man kan faa. Selvfølgelig var Mindretallets Indflyelse meget ringe og blev maaske endnu mindre med Tiden, men det var dog før set, at Mindretallet havde kunnet gennemføre en lille Forandring. Socialdemokraterne havde Flertal i Byraadet i 1909-13; da troede Flertallet ogsaa at kunne gøre, hvad de vilde, og da hørte man Udtalelsen, at Mindretallet har ingen Ret, udover hvad Flertallet vil give dem. Men der skete en Omvæltning i 1913, og det samme kunde gentage sig i 1929, saa vilde Leonhard Hansen maaske ikke være glad ved at have brugt saa stærke Ord som i Dag.

J. Perregaard tvivlede ikke om, at Fabrikant Møllers Regnskab var i Orden, men det var ikke et politisk Regnskab, som denne Sag skal gøres til. Man havde før set Eksempler paa, at et ganske almindeligt Menneske var udmærket paa en saadan Plads, f. Eks. ved Ansættelsen paa De gamles Hjem. Enten man var Bogholder eller Arbejdsformand under Kommunen, kunde man vel være lige kvalificerede til en saadan Stilling.

Leonhard Hansen troede heller ikke, der var noget i Vejen med Fabrikant Møllers Regnskab, men her havde han brugt en anden Regnebog end ellers. Naar der blev sagt, at for Bogholder Jørgensen vilde det kun være en Oprykning, maatte Taleren erindre om, at det paa et tidligere Møde udtrykkelig var vedtaget at dele Inspektørstillingen ved Slagtehuset i 2 Embeder; det var altsaa en nyoprettet Stilling og ikke en Oprykning.

M. C. Falk erkendte, at Socialdemokratiet mistede Flertallet i 1913, men i 1917, da Borgerne havde set Frugterne af det konservative Styre, valgte de paany et socialdemokratisk Flertal, og det havde man holdt siden. Der var næppe nogen af Byens Borgere, der vilde sige, at der ikke i den Tid er administreret godt og klogt i Aarhus Byraad.

J. Chr. Møller antog, at ikke saa faa af Byens Borgere vilde mene noget andet end Hr. Falk; han kunde vist kun udtale sit Partis Mening.

Borgmesteren pegede paa, at Fabrikant Møller ikke var med i det Udvalg, der havde Foretræde hos Indenrigsminister Kragh, ellers vilde han vide, at i Ministeriet saa de med andre Øjne paa Kommunens Administration fra 1917 til Dato, selv om der var et enkelt Punkt, hvor Ministeriet gik imod Byraadet. Taleren skulde ikke komme dybt ind i den

foreliggende Sag, men blot sige, at der havde været noget mangelfuldt ved de Indstillinger, der var forelagt i Byraadet, det hvilede lige saa vel paa den borgerlige Gruppe som paa Flertallet. Første Gang var der ikke Tale om, at Pladsen som Kvartermester skulde nedlægges, det kom først til senere. Taleren havde spurgt Bogholder Jørgensen, om han kunde klare Stillingen som Inspektør uden Hjælp paa Kontoret, og dertil havde han svaret bestemt nej. Men naar der saa skulde ansættes en ny Mand paa Kontoret, blev Forholdet jo det samme. Nu var Ordningen opgjort paa forskellig Maade til Gevinst og Tab; Taleren vilde opstille en 3. Beregning: Den ny Inspektør kostede 5700 Kr., hvorfra gik Løn til Kvartermesteren 4400 Kr., altsaa en Fordyrelse paa 1300 Kr. Den gamle Inspektørs Grundløn var 8800 Kr., og den ny Overdyrlæge faar 7500 Kr., hvilket gav en Besparelse paa 1300 Kr., saa det gik altsaa lige op. Gik man ud fra den gamle Inspektørs Slutløn paa 10000 Kr., blev der en Besparelse i de 3 første Aar paa 1200 Kr. og i de 6 næste paa 600 Kr., hvorefter det hele igen gik lige op. Saaledes vilde Taleren gøre Forholdet op, og nu kunde d'Hrr. jo filosofere over, hvilken Opgørelse der var den bedste.

J. Chr. Møller gjorde opmærksom paa, at Borgmesteren vist glemte Pensionen til den afgaaede Inspektør, samt at Stillingen som Kvartermester kunde ophæves, uanset om der var kommen en ny Mand eller ikke.

J. Perregaard svarede, at saa glemte Fabrikant Møller, at der ikke var ansat en ny Dyrlægeassistent til 5200 Kr.

Borgmesteren mente ikke, man kom Sagen nærmere, for her kunde anvendes mange forskellige Tal, og de kunde opstilles paa alle mulige Maader.

Uddrag fra byrådsmødet den 10. januar 1929 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 22_22-1928)

Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Borgerforeningen i Aarhus.